

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA PASIRAŠYTAS
STRATEGINIŲ KOMPETENCIJŲ GRUPĖ ELEKTRONINIŲ PARAŠŲ**

2019-10-01 Nr. NV-2759

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO NR. VIII-1029 23, 24, 25, 33, 52, 67, 70, 72, 74, 75, 76, 95, 99, 109, 112, 123, 124, 126, 133, 134, 135, 139, 141, 150, 158, 160 IR 161 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – ABTĮ PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 8-1, 51, 101, 148, 182, 214, 218, 220, 236, 286, 308, 310, 317, 319, 323, 324, 375, 385, 422 IR 430-1 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – BPK PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO NR. I-480 37-1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS IKITEISMINIO ADMINISTRACINIŲ GINČŲ NAGRINĖJIMO TVARKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1031 7, 9, 11 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 6-1 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – IAGNT PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO 111, 117, 121, 123, 124, 1751, 604, 605, 6241, 631, 640, 644, 646, 648, 657 IR 679 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – CPK PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 573, 574, 577, 579, 585, 609, 616, 620, 622, 624, 637, 646 IR 647 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – ANK PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1234 8, 14, 18, 20, 27, 30, 31, 34, 35 IR 36-4 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENAMOSIOS VIETOS DEKLARAVIMO ĮSTATYMO NR. VIII-840 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ REGISTRO ĮSTATYMO NR. I-2237 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 11.73, 1.122, 2.44, 2.49, 2.54, 2.66, 6.166, 6.192, 6.2287, 6.22814, 6.901, 6.991 IR 6.993 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – CK PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS PAŠTO ĮSTATYMO NR. VIII-1141 7 IR 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADVOKATŪROS ĮSTATYMO NR. IX-2066 PAPILDYMO 44-1 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ANTSTOLIŲ ĮSTATYMO NR. IX-876 43-1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – AĮ PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO NR. I-2882 PAPILDYMO 34-1 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪROS ĮSTATYMO NR. I-599 PAPILDYMO 4-1 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIAUS ĮSTATYMO NR. VIII-1708 17, 21 IR 22 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – VTAKĮ PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-950 13, 17, 18 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1826 24, 27 IR 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖS GAUTI INFORMACIJĄ IŠ VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1524 12, 13, 14, 15 IR 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – TGIVSIĮ PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIO TEISMO ĮSTATYMO NR. I-67 42, 44, 53-1, 60, 65, 66, 67, 67-1 IR 69 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 41-1 IR 84-1 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – KT ĮSTATYMO PROJEKTAS)

(toliau kartu – Projektai)

(TAP-19-893(3); TAIS NR. 19-11195)

2019-10-01 Nr. NV-2759

Vilnius

Projekto rengėjas: Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija

Projekto tikslas: Įteisinti dokumentų siuntimą per vieną elektroninį langelį valstybės mastu ir padidinti viešojo sektoriaus efektyvumą modernizuojant ir skaitmeninant procesus

Dabartinė situacija: 2015 m. rugpjūčio 26 d. Vyriausybė priėmė nutarimą Nr. 914 „Dėl Nacionalinės elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“, kuriuo nustatė, kad **Vyriausybei atskaitingos institucijos ir įstaigos nuo 2016 m. sausio 1 d. privalo vietoj korespondencijos siuntų vienos kitoms ir kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims siųsti tik elektronines siuntas per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą (toliau – NESPIS).**

Šiuo metu prie NESPIS yra prisijungusios **4426 institucijos ir įmonės** (sąrašas atnaujintas 2019-09-05) ir **155 317 fiziniai asmenys**. Per mėnesį iš viso išsiunčiama apie **81 tūkst. siuntų**, iš jų popierinių pašto siuntų yra **34 %**.

Projekto esmė:

1. Sukurti galimybę asmenims oficialiai kreiptis į viešojo sektoriaus subjektus **per vieną elektroninį langelį**.
2. Sumažinti viešojo sektoriaus subjektų problemas, tokias kaip identifikuojant, informuojant asmenis, o asmenims kreipiantis į jas, užtikrinant turinio konfidencialumą ir susirašinėjimo slaptumą.
3. Didinti viešojo sektoriaus paslaugų skaitmeninimo procesus bei popierinių dokumentų apimtį mažinimą.

Teisinis **reglamentavimas keičiamas iš esmės**. Siekiama efektyviau teikti viešąsias, administracines ar kitas paslaugas. **Planuojama, kad NESPIS naudotojų skaičius galėtų siekti iki 1,2 mln.**

Siūlomi šie esminiai pakeitimai:

1. Įteisinti asmenų susirašinėjimą elektroniniu būdu per NESPIS, realizuojant vieno elektroninio langelio principą bei nustatyti NESPIS **prioritetinį** naudojimą elektroniniam susirašinėjimui tarp viešojo sektoriaus subjektų ir asmenų.
2. Sukurti teisinę prielaidą, kad viešojo sektoriaus subjektų susirašinėjimas su asmenimis pirmiausiai būtų vykdomas elektroninėmis priemonėmis, o jei asmuo jomis nesinaudoja elektroninė siunta atspausdinama ir pristatoma fiziniu būdu.
3. Viešojo sektoriaus subjektai ir asmenys elektroninius dokumentus pasirašys **kvalifikuotu elektroniniu parašu**. Reikalavimas asmenims turėti kvalifikuotą elektroninį parašą, gali sukurti asmenims finansinę naštą, nes šiuo metu el. parašas mėnesiui kainuoja 0,4-0,6 euro, t.y. 4,8-7,2 euro / metus. Tačiau, siekiant subalansuoti, kad sukeliama našta būtų proporcinga, viešojo administravimo subjektai galės priimti sprendimą, ar asmenų teikiami prašymai, jei tai nenustatyta teisės aktuose, **privalo** būti pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu.
4. Fiziniams asmenims, kurie siunčia elektronines siuntas per NESPIS viešojo administravimo subjektams, teismams, Lietuvos administracinių ginčų komisijai, Lietuvos administracinių ginčų komisijos teritoriniams padaliniais, Konstituciniam Teismui, prokuratūrai, Seimo kontrolieriams, Lygių galimybių kontrolieriui, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriui, elektroninio pristatymo paslaugos būtų teikiamos **neatlygintinai**.
5. Viešojo administravimo subjektai **negalės** kurti ir dubliuoti NESPIS funkcionalumą, o **privalės užtikrinti** dokumentų siuntimą ir gavimą per NESPIS.
6. NESPIS tvarkytoju skiriama **VĮ Registrų centras**.

Planuojama, kad **papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės**, kadangi NESPIS sistemos tvarkytojas įgyvendins techninius sprendimus (planuojama, kad tai pareikalaus apie 400 tūkst. €), kurių kaina bus įskaičiuota į **paslaugos tarifą**, o kai formuojama popierinė pašto siunta, šios paslaugos tarifai nustatomi pagal viešojo konkurso būdu atrinkto **operatoriaus įkainius**.

Derinimas: Projektai suderinti su Teisingumo ministerija, Finansų ministerija, Valstybine mokesčių inspekcija prie FM, Nacionaline teismų administracija, Generaline prokuratūra, Konkurencijos taryba, Ryšių reguliavimo tarnyba, Lietuvos administracinių ginčų komisija, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos Seimo kontrolierių įstaiga, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga, Joniškio rajono savivaldybės administracija. Projektai svarstyti 2019 m. liepos 2 d. tarpinstituciniame pasitarime. Projektai aptarti 2019 m. liepos 8 d. neformaliame ministrų pasitarime, kuriame Susisiekimo ministerijai pasiūlyta organizuoti suinteresuotų institucijų susitikimą Įstatymų projektams aptarti. Susisiekimo ministerija 2019 m. liepos 25 d. organizavo suinteresuotų institucijų pasitarimą, kuriame dalyvavo Vyriausybės kanceliarijos, Vidaus reikalų ministerijos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Policijos departamento prie VRM, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos, valstybės įmonės Registrų centro, AB Lietuvos pašto atstovai.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektai prisidės prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 3.1.4 papunkčio „Valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimas ir valstybės informacinių sistemų modernizavimas“ 8 veiksmo „Viešojo sektoriaus efektyvumo didinimas, modernizuojant ir skaitmeninant procesus: visų valstybinių institucijų naudojimas elektroninių dokumentų sistema, užtikrinant, kad visi viešojo sektoriaus dokumentai būtų siunčiami e. pristatymo sistema“ įgyvendinimo.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome Projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime ir Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Grupės vadovė

Daiva Žaromskytė-Rastenė